

תצפית זני מלון - כיכר סדום 1992/93

רבקה אופנברך, רמי גולן, עמי מדואל, ישראל צברי - ערבה תיכונה וצפונית
יורם צביאלי - שה"מ - לשכת הדרכה נגב

מבוא

כמידי שנה נבחנו בעונה זו זנים מטפוסי פרי שונים, הזנים העיקריים הם מטפוס "גליה" ובנוסף נבחנו מספר זנים מטפוס "שרנטה" צרפתי וקנטלופ. מטפוס "גליה" נבחנו זנים מטפוח נווה יער עם עמידות לפוזריום ומספר זנים אפילים מטפוח "הזרע". בנוסף נבחנו זנים מחב' הולנדית (RUITER DE) מטפוס "גליה".

טיפוסי פרי נוספים, "שרנטה" צרפתי, 8 זנים, 3 זנים הקרובים לטפוס הקנטלופ ושני זנים מטפוס אננס.

שיטות וחומרים

התצפית נערכה בתחנת הניסיונות בכיכר סדום.

מועד שתילה 18.9.92, גודל חלקה 9 מ' ערוגה, 2 צמחים לקן, 4 צמחים למטר ערוגה, 2200 צמחים לדונם. חלק מהחלקות נבחנו ב-3 חזרות באורך 9 מ' וחלקם בחזרה אחת בגודל חלקה גדול מ-9 מ'.

הקטיף החל ב-2.11.92 והסתיים ב-23.12.92. נערכו 16 קטיפים. מדד האפילות אופין בקטיף פרי מה-15.12 עד ה-23.12.

הפרי מוין בהתאם למדדים המקובלים ליצוא (מיון לגודל).

נלקחו דגימות איכות לחיי מדף בתנאי סימולציה להובלה ימית.

סיכום

מבין הזנים מטפוס "גליה" נמצא הזן C-8 כמתאים ביותר לגידול מסחרי, (יבול כללי כ-4.0 ק"ג למ"ר, 90% יצוא). לא נמצא יתרון אגרוטכני מיוחד לזנים העמידים לפוזריום (48E ו-48C).

הזן 269 מטפוח הולנדי (DE RUITER) הצטיין בבכירותו הזרה לזן ערבה אך איכות הפרי שלו נופלת מהערבה וה-C-8. מבין הזנים מטפוס "גליה" נמצא יתרון לזן S.M. של חבי "הזרע" באפילותו, בהשוואה לזן "גליה". אפילותו באה לביטוי בקטיף בשבוע האחרון של דצמבר, בו נקטף 20% מהיבול בעוד ב"גליה" 9% בזן C-8 ו-1% וב"ערבה" לא נקטף כלל פרי בתקופה זאת. בתצפית זנים מטפוס זה נמצאו מספר זנים חדשים שהגיעו ל-68% פרי שנקטף בשבוע האחרון של דצמבר (1.3 טון יצוא).

כמידי שנה נמצא קשר הדוק בין הצהבת עלים לקראת הקטיף ובין תכונות הבכירות של הזן, ואמנם הזן "ערבה", הבכיר, היה צהוב מאד (ערך הצהבה 2.3) בהשוואה לזנים האפילים (ערך הצהבה 5.0).

בכוונתנו בעונה הבאה להתמקד בהמשך בדיקת זנים מטפוס "גליה" עם תכונות אפילות שיאפשרו להגדיל את הפוטנציאל השווקי בסוף חודש דצמבר. מועד השהילה לאור זה יהיה בתאריך מאוחר בהשוואה למועד שנבחן השנה.